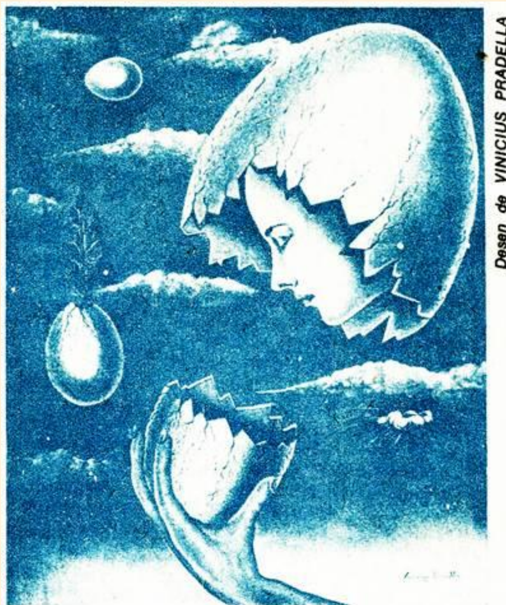
FÎNTÎNILE

PIESĂ
ŞTIINŢIFICO-FANTASTICĂ
ÎNTR-UN ACT
DE

Romulus Bărbulescu şi
George Anania

personajele:

VISĂTORUL
TACITURNUL
SCEPTICUL
PRUDENTUL
ROB — robot antropomorf

DECORUL:

Fundal circular, din pînză neagră, pentru a reda cît mai sugestiv imaginea cerului cosmic. Cîteva puncte luminoase de diferite mărimi: stelele care lucesc egal, fără licărire.

Stînga scenei — un spaţiu redus din suprafaţa planetoidului, unde se desfăşoară acţiunea. Cîţiva bolovani informi, de culori variate, iar în prim-plan o stîncă lucioasă, ca obsidiana, accesibilă interpreţilor care vor transforma stînca în reper principal pentru acţiunile lor.

Dreapta scenei — interiorul unei cabine de pe nava astrală, sugerat doar prin cîteva elemente. Rama metalică a unui hublou oval cu diametrul pe verticală de circa doi metri, aşezat în diagonală — spre sală. Un podium acoperit cu o folie de plastic. Undeva, un pupitru de comandă — hiperstilizat: un microfon prin care se comunica mereu cu exteriorul, cadrane policrome, butoane, un ecran minuscul etc. În centrul cabinei, o măsuţă cu trei fotolii, iar în prim-plan fotoliul preferat al Taciturnului.

COSTUMELE:

Reduse la strictul necesar. Combinezon albastru pal, cască din plastic — care lasă liberă figura interpreţilor şi care se poate fixa pe umeri — cizme scurte, centuri. (Acesta e costumul comun tuturor membrilor din echipaj.) Rob va trebui să aibă în plus unele elemente de costumaţie care arată că el

e robot. La ieşirea din navă nu va purta, evident, nici un fel de cască. **LUMINILE:**

Strictă justificare în ambianţa exterior-interior de cabină. Aceeaşi strictă justificare în desfăşurarea acţiunii.

SCENA 1

O linişte nefirească domneşte în cabina cosmonavei. Membrii echipajului sînt surprinşi, la ridicarea cortinei, în poziţii diferite, dominaţi de o aşteptare încordată. Visătorul priveşte afară, la peisajul planetoidului. Taciturnul, la măsuţa lui, ronţăie arahide. Scepticul stă tolănit într-un fotoliu şi din cînd în cînd se trage nervos de o ureche. Prudentul, într-un colţ, îi urmăreşte atent din priviri.

VISĂTORUL: Ce beznă!

SCEPTICUL: Băiete, alta, mai frumoasă, nu există!

VISĂTORUL: Mai frumoasă? De ce? (Cu o uşoară incantaţie, care ascunde şi o nuanţă ironică:) Aici, unde noaptea se naşte din noapte, ceru-ntr-o clipă e-acelaşi şi altfel. Doar stelele spun c-a venit şi-a trecut înc-un cer, apoi altul... al cîtelea oare?

SCEPTICUL: Bravo! Numai poezioarele tale ne mai lipseau!

PRUDENTUL: Linişte! Acum v-aţi găsit să vă certaţi?

ROB (de afară, foarte departe): Daţi-mi voie să mă înclin în faţa voastră şi să... (Vocea se pierde, revine:)... urarea „bine v-am găsit!”

VISĂTORUL: Şi liniştea s-a înecat în întuneric... (Fluieră încet o melodie, privind mereu prin peretele imaginar.)

SCEPTICUL: Altceva ce să facem? Dacă tot aşteptăm ca proştii pe pietroiul ăsta — scuze, planetoid! — fără nume, fără adresă şi semne particulare... Şi, de fapt. ce aşteptăm, dragă Prudentule?

PRUDENTUL: M-am obişnuit să nu crezi. Dar au trecut numai patru ceasuri de la coborîrea noastră, timp prea puţin...

SCEPTICUL: Neconcludent!... În cuşca asta a noastră — pardon, vreau să spun în astronavă! — timpul nu are importanţă. E ca şi cum ar sta pe loc.

PRUDENTUL: Răbdare, Scepticule, răbdare! Să ne venim în fire cît de cît. Ia pildă de la Taciturn: e la a cincea porţie de arahide.

SCEPTICUL: Imprudent de prudent eşti, Prudentule! Ţi-e frică să nu întîlneşti vreun extraterestru pe afară?

ROB (afară): Aşteptăm cu încredere un semn care să ne dovedească... (Vocea iar i se pierde şi revine:)... totuşi,curios că nu aud nimic şi nici nu...

PRUDENTUL (biruit de nervozitate): Ce naiba, nu se mai astîmpără şi Rob ăsta o dată.

SCEPTICUL (sarcastic): Te pomeneşti că te-a enervat! Şi el, săracul, care se crede un fel de discipol al tau! Te numeşte „comandant” şi încearcă să te imite. Nu, Taciturnule?

TACITURNUL: Mda! (Pasivitatea lui e enervantă. Urmează o lungă tăcere încordată).

PRUDENTUL (cu alt ton): Limbuţia Taciturnului mi-a fost necunoscută pînă azi.

TACITURNUL: Se poate. Cîteodată mai meditez şi eu.

PRUDENTUL (clipind repede): La ce? Nu înţeleg nimic.

SCEPTICUL: Întreabă-l atunci pe Visător. I-auzi cum fredonează. Pesemne că viziunile lui au devenit muzicale.

PRUDENTUL: Ascultă, Visătorule, am vrea o ipoteză despre ce se întîmplă aici. Melodioasa ta fluierătură nu e chiar ce ne trebuie.

VISĂTORUL: Solfegii tranchilizante, iubitule! Dar e inutil să insişti. Mă aflu într-o stare exagerat contemplativă. Încerc să văd dincolo de priveliştile din faţa noastră.

PRUDENTUL: Dincolo? Speri, cu un catren liric, să animi pietroaiele? Sînt sterpe, prea sterpe ca să-ţi poată răspunde.

VISĂTORUL: Dacă aţi uitat de mesajul lui Ad!

SCEPTICUL (agasat): Ah, mesajul! Poftim, am venit să-l verificăm. Iar planetoidul e pustiu şi banal. Ad ne-a împuiat capul cu fiinţe raţionale. Noi vedem pietre. Nici măcar atmosferă, nici apă. Şi tu îi dai zor: mesajul!

PRUDENTUL (clipind): Domol!

VISĂTORUL: Mă asculţi, Taciturnule? Ştiu că tu mă asculţi întotdeauna.

SCEPTICUL: Linişte! Lume, lume, veţi auzi acum cîteva mostre tipice pentru fantezia Visătorului.

VISĂTORUL: În urmă cu şase luni, un cosmonaut, Ad, trecea la circa un sfert de an-lumină de acest planetoid.

SCEPTICUL: Vă spun eu urmarea, vă spun eu urmarea! Un meteorit a avariat nava. Şi Ad a ieşit s-o repare. Şi a simţit un fel de ameţeală. Şi a avut senzaţia unei căderi.

VISĂTORUL: După care ne-a adresat nouă, acestui echipaj care venea din urma lui, următorul mesaj...

ROB (afară, mai aproape): Aş vrea să cred că e doar o glumă la mijloc. Nu vă ascundeţi intentionat! Mă înclin în faţa voastră, dar unde sînteţi?

VISĂTORUL: Următorul mesaj: „Lucram ancorat de astronavă. Împrejur, imaginea universului obişnuit, de toate zilele. Dar deodată...”

SCEPTICUL (îngînîndu-l): Dar deodată... Literatură de duzină, amice!

VISĂTORUL: „...cu mine se întîmplă ceva. Simţii că mă scufund, ca într-o fîntînă fără capăt, fiindcă nu-mi puteam depărta mîinile de trup şi mi se făcuse pe neaşteptate frig. Senzaţia căderii era atît de puternică încît mă aşteptam să văd cum astronava rămîne în urmă, deasupra capului meu. Dar ea nu s-a depărtat de lîngă mine. Medicii roboţi de la bord mi-au confirmat că sînt perfect sănătos. Am cercetat, cu aparate de investigare, zona cosmică spre care mi se păruse că mă prăbuşesc. Am descoperit acolo un planetoid”...

SCEPTICUL (lămurind, ironic): Da, acesta.

VISĂTORUL: „Regret că avaria astronavei nu-mi îngăduie o escală acolo. Faceţi voi un ocol şi vizitaţi planetoidul. Veţi întîlni fiinţe a căror chemare s-a adresat gîndurilor mele. Căutaţi-i!”

SCEPTICUL: Şi mai ales găsiţi-i! Dacă aveţi unde. E clar, fiinţele lui Ad sînt în cel mai bun caz nişte năluci.

VISĂTORUL: Nu, pentru mine nu-i clar. Noi credem în visul lui Ad, aşa-i Taciturnule?

SCEPTICUL: Ce putea replica un visător ca tine! Atunci cum îţi explici că nevăzuţii n-au acţionat şi asupra noastră? Doar ar fi trebuit să ne legene cu senzaţii ameţitoare. Paradoxal însă, nici unul dintre noi n-a căzut în fîntînă!

TACITURNUL (după o pauză, domol): Poate fiindcă nici unul n-am scos nasul din navă...

SCEPTICUL: Asta-i acum! Poate le e ruşine să...

ROB (de lîngă astronavă): În cazul acesta, mă văd nevoit să trag concluziile că nu existaţi. Regret foarte mult. Rămîneţi cu bine!

PRUDENTUL: (repede, ca să evite ironiile celorlalţi): Măi, oameni buni!

SCEPTICUL: Ce oameni buni? Dacă ţin minte, înainte de a coborî aici am zburat împrejurul planetoidului. Şi? Aparatele n-au semnalat nimic, nici o urmă de viaţă. Am făcut şi un film, l-am întors pe toate feţele. Ce înregistrase? Doar un pustiu, numai pietre şi praf, ca pe orice corp ceresc bătrîn.

PRUDENTUL: Nu cumva locuitorii se ascund în aşezări subpămîntene?

TACITURNUL: Posibil. (Ronţăie arahide.)

SCEPTICUL: Alta, acum!

PRUDENTUL: De ce nu? Verificăm o nouă ipoteză. Şi nu mai trăncănim la nesfîrşit.

SCEPTICUL: Fie! Trimiteţi-l pe Pip, sonda autonomă. Dar vă mai spun pentru ultima oară: nu există nimeni şi nimic.

TACITURNUL: Faceţi prea multă gălăgie.

SCENA 2

Mişcîndu-se greoi şi rigid, Rob intră în scenă, trece pe lîngă stînca de obsidiană din planul întîi, stînga, apoi dispare prin spatele scenei şi îşi face apariţia în astronavă.

ROB (Prudentului): Comandante, raportez: în urma investigării, din proprie iniţiativă, a planetoidului în zona limitrofă punctului de staţie al astronavei noastre, am constatat că nu există nici viaţă, nici fiinţe raţionale. Propun să încheiem escala noastră aici şi să ne continuăm drumul spre Pămînt.

SCEPTICUL (haz de necaz): După un asemenea raport ştiinţific, nu ne mai rămîne decît să ne lăsăm de meserie! Ia spune, frumosule, cine te-a autorizat să părăseşti bordul de capul tău?

ROB: Un robot care se autoprogramează după formula algoritmilor diferenţiaţi şi a probabilităţilor euristice nu are nevoie de consilieri cînd întreprinde o acţiune. Legile redondanţei!

VISĂTORUL (cu un zîmbet): Păcatul e al Prudentului! Ce-o fi avut în minte, cînd a făcut dintr-un simplu şi cumsecade automat de salvare un caraghios ca Rob, cu nişte rudimente de afecte?

SCEPTICUL: Chiar nu înţelegeţi? Păi e puţin lucru să ai pe cineva care să-ţi spună toată ziua...

PRUDENTUL (întrerupîndu-l repede): Rob! îl iei imediat din depozit pe Pip, sonda-cîrtiţă, părăsiţi nava. Efectuăm o investigaţie suplimentară...

ROB: Să evităm erorile. Am menţionat, cu un minut în urmă, că pe acest corp ceresc nu există fiinţe raţionale.

PRUDENTUL (nervos): Rob, e o cercetare de rutină. Pip nu va depăşi adîncimea maximă accesibilă lui — 5 000 de metri.

ROB: Poziţie retrogradă faţă de cele mai noi cuceriri ale ştiinţei! Verificaţi afirmaţiile celui mai complex robot de pe navă, singurul cu adevărat superior, folosind o biată cîrtiţă autonomă, depăşită moral!

VISĂTORUL (rîzînd): Bravo, Rob! Să ştii că eu sînt de partea ta. (Se apropie, confidenţial:) De fapt, tu ai misiunea cea mai importantă, dar, din modestie, comandantul tău n-a vrut s-o spună.

ROB: Am priceput, Pip e o acoperire.

VISĂTORUL: Exact.

ROB (Prudentului): Comandante, eu şi Pip ne vom face exemplar datoria! (Iese. Tăcere lungă).

SCENA 3

SCEPTICUL: Ce-a fost asta, Prudentule?

PRUDENTUL (susţinîndu-i privirea): Eu am deplină încredere în spusele lui Rob.

SCEPTICUL: Poate că ai realizat cea mai grozavă maşină a epocii, iar noi, ignoranţii, nu ne dăm seama!

PRUDENTUL: Lasă ironiile! Am ajuns, ca şi tine, la concluzia că aici nu e nimeni. Am dovada lui Rob.

SCEPTICUL (sarcastic): Cele o sută de formule politicoase?

PRUDENTUL: Aici nu e nimeni, Scepticule, şi cred că ăsta-i singurul lucru important.

TACITURNUL: Tăceţi! Rob a ieşit. (Toţi, cu excepţia lui, vin la peretele imaginar. Rob vine în scenă, prin fund, ducîndu-l în braţe pe Pip — un cilindru terminat printr-un con ascuţit, cu antene şi aripioare

mobile. Îl aşază în spatele stîncii de obsidiană şi se întoarce spre navă.)

ROB (de afară): Prima parte a misiunii a fost îndeplinită.

TACITURNUL (la microfonul pupitrului de comandă): La o parte, Rob! Conectez.

VISĂTORUL: Cum se face, Taciturnule, că de cîte ori e vorba de vreo treabă ne-o iei înainte? (Taciturnul apasă cîteva butoane, în dosul stîncii clipesc lumini.)

TACITURNUL: A pornit. (Fluierături scurte în difuzoarele bordului. Cei trei se apropie de pupitru.) Roci dure, în alternanţă cu straturi spongioase.

SCEPTICUL: 300 de metri... 385...

VISĂTORUL: O mie... Şi nicăieri nici o cavitate. Totuşi, structura solului era propice...

SCEPTICUL: Nici concentrări energetice. E clar. (Tăcere lungă. Toţi urmăresc indicatoarele.)

PRUDENTUL: Patru mii de metri. Oare nu-i prea adîncă fîntîna?

VISĂTORUL: Te sperie profunzimea?

PRUDENTUL: Numai eventualul eşec.

VISĂTORUL: Atunci, întoarce-l pe Pip la suprafaţă. De ce să nu rămînem la suprafaţă, lîngă Rob? Nu cere efort.

SCEPTICUL: Lăsaţi poezia! E ora cînd trebuie să ştim.

TACITURNUL: 6 000 de metri. Pip a dat tot ce poate.

VISĂTORUL: Împinge-l mai în adînc, Taciturnule!

SCEPTICUL: Are vreun rost? Concluziile mele sînt definitive.

PRUDENTUL: Şi ale mele. Aceleaşi.

TACITURNUL: 7 000 de metri. Pip s-a autodepăşit.

SCEPTICUL: Şi tot straturi de roci sterile. Pe o rază de zece mii de kilometri, cît sondează palpatoarele lui Pip. Adică, practic, pe jumătate din planetoid. Fraţilor, să mai continuăm înseamnă să ne acoperim de ridicol.

PRUDENTUL: Tocmai. Şi investigaţiile lui Rob... (Fluierăturile din difuzoare încetează brusc.)

TACITURNUL: Pip a amuţit. (Apasă pe butoane.) Şi pentru vecie. (în microfon:) Rob, întoarce-te la bord!

ROB: Am înţeles. (Porneşte spre navă.)

SCEPTICUL (triumfător): Acum v-aţi convins? Nălucile lui Ad nu dau nici un semn de viaţă.

TACITURNUL: Adio, Pip! Mă duc după alune.

VISĂTORUL: Chiar nu mai poate fi salvat?

PRUDENTUL: Mofturi! Era fatal să se strice la adîncimea aceea. N-ai insistat tu să-l împingem cît mai jos? Şi de ce?

SCEPTICUL: Ca să avem certitudinea unui nou eşec.

PRUDENTUL: Exact.

VISĂTORUL: Să trimitem alt robot, altul, pînă vom găsi!

SCEPTICUL: Ajunge cîte prostii am făcut. Gata! (Rece:) E timpul să plecăm. **Ex nihilo nihil.**

VISĂTORUL: Ba nu, ba nu! Mintea caută dincolo de palpabil. Şi dacă acesta nu mai oferă drumuri, mintea deschide singură poarta cunoaşterii.

SCEPTICUL: Fleacuri! Teorii! Totdeauna ai fost aşa. (Taciturnul intră cu alunele pe o farfurioară.)

VISĂTORUL: Să vedem... Să mai căutăm. Să ne mai gîndim. (Se plimbă prin cabină.) Să mai aşteptăm!

SCEPTICUL (ironic): Desigur! Încă un an, încă doi, nu?

TACITURNUL (de la măsuţă): Hm... (Intră Rob.)

SCENA 4

ROB: Comandante, raportez: Pip nu s-a mai întors din misiune.

SCEPTICUL (mişcător): Mulţumim, Rob! Tu ai fost la înălţime!

ROB: Pip era o maşină arhaică. N-a rezistat la adîncimea la care ajunsese. Eu v-am avertizat de la început. N-aţi vrut să mă luaţi în seamă. Suportaţi consecinţele.

PRUDENTUL: Bine, Rob!

ROB: Propun ca pe viitor să apelaţi numai la automatele care şi-au dovedit pe deplin capacitatea de orientare şi acţiune. Adică la mine.

PRUDENTUL: Pînă la noi ordine, treci în repaus, te rog! (Rob se retrage într-un colţ şi rămîne nemişcat.)

SCEPTICUL: Cred că-i momentul să luăm o hotărîre. Ne-am jucat destul.

PRUDENTUL: O singură hotărîre se impune.

SCEPTICUL: Mă bucur sincer că asculţi glasul raţiunii, dragă Prudentule!

VISĂTORUL: Poate cereţi şi părerea noastră înainte de a vă grăbi cu decolarea!

SCEPTICUL: În asemenea situaţii, deciziile nu se iau prin vot. Ne-ar copleşi ruşinea.

TACITURNUL: Mîine dimineaţă plecăm. Ne trebuie o noapte de odihnă.

PRUDENTUL (după o clipă de gîndire): Cred că, într-adevăr...

VISĂTORUL: Şi gata? Renunţăm definitiv? Taciturnule, şi tu?

PRUDENTUL (Scepticului): Toţi avem nevoie de somn.

SCEPTICUL (concesiv): Bine, bine! la urma urmei... ce mai contează o noapte.

PRUDENTUL: Deci sînteţi de acord! Rob o să stea de pază. E mai bine aşa.

SCEPTICUL (a înţeles): Ai dreptate.

TACITURNUL: Noapte bună! (Iese.)

PRUDENTUL: Rob!

ROB: Aştept ordinele, comandante!

VISĂTORUL (înciudat): Nu mai am ce vorbi cu voi (Iese.)

PRUDENTUL (lui Rob): Conectezi toate sistemele de alarmă. Dacă încearcă cineva să iasă...

ROB: Poate dacă încearcă să intre!

PRUDENTUL: Nu, ai auzit bine: să iasă! Mă trezeşti imediat.

ROB: Am înţeles! (Prudentul iese.)

SCEPTICUL (privind afară): Păcat. Păcat, totuşi! Dar cum să mai crezi în nălucile lui Ad?

ROB (îl ia de braţ): Omule, trebuie să te odihneşti. Ordinul comandantului a fost dat pentru toată lumea.

SCEPTICUL (lui Rob): Oare era cu putinţă să existe?

ROB (îi dă drumul, îl priveşte; ca pentru sine): Ciudaţi şi oamenii ăştia! Din fericire, comandantul face excepţie, altfel... Cum să te încăpăţînezi să-ţi închipui, împotriva oricărei evidenţe... Cred că asta le vine numai de la cap.

SCEPTICUL (neatent): Ce-ai spus?

ROB: Capul vă strică pe voi! la să fi avut o centrală sănătoasă, ca a noastră... Ce-ar mai fi fost...

SCEPTICUL (ironic): Vai de picioare, frumosule! N-ar strica să-i spui comandantului tău o asemenea frază în fiecare dimineaţă. (Iese)

Rob clatină din cap, „filozofic”, ridică din umeri, imitînd foarte stîngaci mişcări omeneşti, pe care şi le comandă cu întîrziere. Merge la tabloul de bord, stinge lumina în astronavă. Suportul albastru al unui reflector din culise luminează difuz în scenă. Rob se plimbă o vreme, apoi se retrage în colţul lui. Moment de linişte.

SCENA 5

Uşa se deschide şi în cabină păşeşte Visătorul. Poartă în mînă casca de la costumul de scafandru cosmic. Se apropie de Rob.

ROB (tare): Omule, ai încălcat disciplina. Trebuie să dormi.
VISĂTORUL (încet): Sssst! Vorbeşte în şoaptă, te rog! Nu pot dormi.
ROB: Atunci de ce ţi-ai luat casca?
VISĂTORUL: M-am gîndit să-l salvez pe Pip. Mă ajuţi?
ROB: Nimeni nu părăseşte bordul. Am ordin. Nu mă obliga să dau alarma.
VISĂTORUL (căutînd o soluţie): Ce să mă fac cu tine, Rob?
ROB: Ce să mă fac cu tine, omule? (Uşa se deschide încet şi în cabină intră tiptil Taciturnul, ducîndu-şi casca în mînă.)
TACITURNUL (Visătorului, care l-a observat): Gînd la gînd cu bucurie.
ROB (retrăgîndu-se un pas): Nici tu nu dormi?
TACITURNUL (candid, apropiindu-se): N-ai auzit că extratereştrii...
ROB: Cum?... Unde?
TACITURNUL: Extratereştrii s-au arătat la... (Arată spre peretele imaginar.) Uite! (Rob se întoarce să privească. Taciturnul îi atinge spatele, ca şi cum ar umbla la un mecanism. Rob se clatină şi cade rigid.) Aşa... Avem nevoie de linişte.
ROB: Cum... să-i mai... înţelegi pe... oame... (Rămîne nemişcat.)
VISĂTORUL (surprins): Ce i-ai făcut?
TACITURNUL: O siguranţă slăbită. Altfel, alarma...
VISĂTORUL: Ai venit la timp. Eu, cu lipsa mea de pricepere...
TACITURNUL: Te pîndeam. Eram sigur că ai să încerci.
VISĂTORUL: Bine. Acum mă duc.
TACITURNUL: Stai! Poate mă laşi pe mine. Pericolul...
VISĂTORUL: N-a spus robotul că nu-i nimic? Şi nu l-aţi crezut?
TACITURNUL: Atunci?
VISĂTORUL: Eu sînt om, nu robot. Eu voi găsi.
TACITURNUL: Ai grijă! Fără bravadă inutilă. Noroc!

VISĂTORUL: Nu noroc ne trebuie. Curaj. (Iese şi imediat se declanşează sunetul ascuţit al alarmei.)

VISĂTORUL (venind în spaţiul redus al planetoidului): Ce s-a întîmplat? Ai uitat să blochezi alarma?

TACITURNUL: Dimpotrivă. Să afle toţi. Să te admire. (Apasă pe un buton. Alarma se stinge.)

VISĂTORUL: Pînă nu mă conving nu mă întorc.

PRUDENTUL (dînd buzna în cabină, împreuna cu Scepticul): Ce s-a...? (înţelege situaţia, se repede la microfon:) Visătorule, ordin! Te întorci imediat la bord.

VISĂTORUL: Nu. Trebuie să găsesc un răspuns. Şi-l voi găsi.

SCEPTICUL: Ha, ha! Dumnealui va găsi! Cu ochii dumnealui imperfecţi, cu mîinile blindate de mănuşi. Succes, succes, prietene!

VISĂTORUL: Nu poţi înţelege. Eu am suflet. Eu visez, eu simt...

SCEPTICUL (supărat): Te rog!

TACITURNUL (ronţăind o alună găsită în buzunar): Ai grijă!

PRUDENTUL (grijuliu): Exact. Consider că riscul...

VISĂTORUL: Eu nu consider. Salutare! (Porneşte spre stîncă.)

SCEPTICUL (bonom): Nu uita să ne scrii! (Visătorul se caţără pe stînca de obsidiană, priveşte concentrat împrejur.)

TACITURNUL (la microfon): Cum e?

VISĂTORUL: Deocamdată, nimic. Pietre seci

SCEPTICUL (aplaudă): Senzaţional!

VISĂTORUL (strigă speriat): Ah!... Cad... (Se agaţă de stîncă.)

PRUDENTUL (uluit): Cum cazi?

VISĂTORUL (cu ochii închişi): E o fîntînă. O fîntînă adîncă. Şi cad, nu văd apa, prieteni!

SCEPTICUL (ciupindu-se de ureche): Rezultatele visului! (Triumfă.)

VISĂTORUL: Fără capăt fîntînă, fără fund. Cît se poate cădea într-o fîntînă?

TACITURNUL (nedumerit): Dar nu cade! E pe stîncă

PRUDENTUL (înfiorat): Nici Ad nu căzuse.

SCEPTICUL: Ad!... Un nebun aruncă o piatră. Visătorul atît aştepta.

TACITURNUL: Eşti crud.

SCEPTICUL: Crud? Cînd nu ne convine, adevărul e crud. Bravo!

PRUDENTUL (alertat): Visătorule, vino-ţi în fire!... Ce-i de făcut?

TACITURNUL: Mă duc după el.

PRUDENTUL: Nu. Un robot... Rob, el a mai fost, el ştie. Hai, Rob, fugi repede şi adu-l cu forţa la bord! (Vede robotul inert.) Ce naiba s-a întîmplat aici?

TACITURNUL: Rob suferea. Surmenaj intelectual. L-am sfătuit să se odihnească puţin. (Simulează montarea siguranţei lui Rob.)

ROB (ridicîndu-se, ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic): La ordin, comandante!

VISĂTORUL (în şoaptă): Tăceţi! Am închis ochii şi văd. Văd, înţelegeţi? Şi tu, Scepticule? E lumea... Văd lumea lor, ca a noastră...

TACITURNUL (mereu foarte liniştit): Are vederea mai ageră decît noi.

PRUDENTUL (şovăitor): Ai dreptate. El vede departe. Viaţa e în ochii lui.

SCEPTICUL (cu dispreţ): Sînteţi culmea!

VISĂTORUL: Şi uite-i! Fiinţele lui Ad!

TACITURNUL (repede): Tot ca noi?

VISĂTORUL: Parcă ştiu cum să spun? Îi poţi vedea numai cu pleoapele închise şi după ce-ai căzut în fîntînă. Aparatele noastre... lumina noastră sînt oarbe. Dar ei există, ca noi şi ca stelele...

SCEPTICUL (strigind): Nu cred!

VISĂTORUL: Cu atît mai mult cu cît nu crezi!

PRUDENTUL (sever): Ajunge!... Rob!

ROB: Mereu aştept ordine, comandante!

PRUDENTUL: Rob! Adu-l la bord! Se va trezi el, vă asigur...

ROB: Alerg! (Iese prin fundul cabinei.)

VISĂTORUL: Să plec, prieteni? (Pauză lungă.) Îmi faceţi semne să plec? (Rob a ajuns lîngă el.)

ROB (luîndu-l de mînă): Vezi, omule, dacă nu m-ai ascultat? Haide, să te duc înapoi.

VISĂTORUL (mereu cu ochii închişi): Rob, cum ai ajuns în fîntînă mea? Şi cum ieşim? Mai vreau să rămîn... Tu nu pricepi asta... Deşi ei mă alungă... Vai, dar florile? Dar oglinda mării? Să le las?...

ROB: Care flori, omule? Pe cine umbli să păcăleşti? E doar piatră aici.

VISĂTORUL: Cum, nici fîntînă?

ROB: Fîntînă?

VISĂTORUL: Aşa-i, tu eşti robot... Bine, mergem. (Pornesc spre navă, Rob ţinîndu-l de braţ.)

SCEPTICUL: Pregătiţi robotul medical!

PRUDENTUL (grăbit): Da, da... (Iese în fugă.)

TACITURNUL (Scepticului): Tu ce crezi?

SCEPTICUL: Maladia lui Ad, ce altceva să mai fie? (Iese în întîmpinarea Visătorului care intră adus de Rob.)

SCENA 6

ROB (împingîndu-l precaut pe Visător): Încet, omule! Ţii ochii închişi?

VISĂTORUL: Trecerea la lumina noastră e dureroasă.

SCEPTICUL (lui Rob): Du-l la cabinetul medical. Comandantul e acolo.

ROB (Visătorului, care porneşte în altă direcţie): Unde te duci, omule? Pe aici... (Ies amîndoi.)

TACITURNUL (Scepticului): Să aibă ceva?...

SCEPTICUL: E un lucru acolo... care te duce, probabil, pînă la nebunie. Dar Visătorul o să-şi revină, ca şi Ad.

TACITURNUL: Şi dacă, într-adevăr...

SCEPTICUL: Fleacuri. Invizibilii nu există.

PRUDENTUL (intră agitat) De necrezut. Robotul medical indică stare absolut normală.

SCEPTICUL (triumfător): V-aţi convins? Totul a fost o iluzie, o simplă iluzie ca şi la Ad. Ia, aduceţi-l pe Visător încoace.

TACITURNUL (cu grijă): Nu uita, el e mai sensibil. Să nu-l jigneşti.

SCEPTICUL: Te înşeli. Trebuie să-i vorbim bărbăteşte. (Visătorul, cu ochii mereu închişi, a intrat şi s-a oprit la uşă. Rob vine în urma lui.) Ce-nseamnă povestea asta, Visătorule?

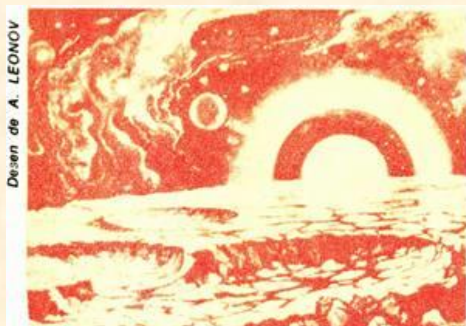
VISĂTORUL Am văzut Lumea lor, ca a noastră. Doar din altă substanţă, din cu totul alta substanţa. Eu am văzut şi acuma ştiu. (Deschide ochii încet şi se uită, apoi se încruntă. Îşi încrucişează braţele pe piept.) Asta-i!

SCEPTICUL: Să ni se arate şi nouă, atunci!

VISĂTORUL: Poate că astronava e impenetrabilă pentru ei.
SCEPTICUL (convins că totul a fost iluzie): Va trebui toţi să ieşim?
PRUDENTUL (temător): Nu! Eu...
VISĂTORUL: Nici eu nu vă sfătuiesc.
SCEPTICUL (vesel): Recunoşti că te-ai înşelat?
VISĂTORUL: Nu. (întinde mîinile, îl dă la o parte pe Sceptic şi păşeşte nesigur; în drum loveşte fotoliul şi e gata să cadă.) Le împrăştiaţi peste tot! (Pipăie fotoliul şi se aşază.)
SCEPTICUL (nerealizînd): Ce să credem, imaginaţie dezlănţuită?
TACITURNUL: El nu se înşala. Visurile mari sînt mereu adevărate. Am să ies ca să vă dovedesc.
VISĂTORUL: Prietene, nu! (Simplu:) Am orbit. (Surpriză generală.)
PRUDENTUL (panicat): Groaznic! Şi doar v-am spus, vă amintiţi că v-am spus... Nu părăsiţi nava!
VISĂTORUL (calm): Cea mai bună dovadă că nu m-am înşelat. Şi că Ad ne-a spus adevărul.
SCEPTICUL: Iartă-mă, eşti absurd. Te-ai înşelat. Din nou. Oamenii nu te puteau schilodi, tocmai fiindcă sînt oameni. Ai orbit din pricina unei forţe naturale. Asta înseamnă o dată mai mult că invizibilii sînt năluciri; altfel te-ar fi protejat.
PRUDENTUL: Scepticule, dar el pretinde că i-a văzut...
SCEPTICUL: Iar eu nu cred.
TACITURNUL: Asta nu-i argument.
SCEPTICUL: Ai tu altul, mai valabil?
TACITURNUL: Verificarea. Am să mă duc chiar în locul unde a stat Visătorul. Fapta urmează visului şi, dacă a greşit, îl îndreaptă.
PRUDENTUL (alarmat): Ajunge cît am aflat, e suficient...
TACITURNUL: Vrei să mă împiedici?
PRUDENTUL: Te avertizez. Şi Visătorul, dacă m-ar fi ascultat...
VISĂTORUL: Aş fi rămas nefericit tot restul vieţii.
TACITURNUL: Unde mi-e casca? (O găseşte pe fotoliu, o ia.)
SCEPTICUL (rece): Ia măcar robotul. Să aibă cine te aduce înapoi.
TACITURNUL: Vă voi face dovada. Curaj, Visătorule! Am să le cer ochii tăi. Poate o să orbesc şi eu, dar am să-i văd pe necunoscuţi. Asta va fi de-ajuns, ca să probez adevărul lui Ad şi al tău... Să nu vă atingeţi de arahide, că aveţi de-a face cu mine. La revedere! (Iese.)
VISĂTORUL (duios): Discursul lui cel mai lung...

SCENA 7

PRUDENTUL (rugător): Nu te duce, nu te duce! Ai uitat glasul raţiunii? (Caută ceva într-un sertar al pupitrului de comandă, scoate o ţigară pe care o aprinde — fumează, tuşeşte.)

ROB (contrariat): Comandante, fumezi?

PRUDENTUL (cu blîndeţe, caracteristică în relaţiile dintre ei): Nu, Rob. E doar un joc, am să-ţi explic eu... Nu mai fumez din tinereţe, de cînd era să pier în văpăile perfidului Algol, unde nimerisem din imprudenţă... (Fumează, tuşeşte iar.)

SCEPTICUL: Degeaba, amice. Nici cu fumul, nici cu tusea nu-l mai opreşti. E deja afară.

TACITURNUL (care a ajuns la stînca de obsidiană): Cad... Fîntîna... Adîncă fîntînă! Mie nu mi-a fost frică niciodată.

VISĂTORUL (la microfonul pupitrului): Vorbeşte, prietene! Îi vezi şi tu? Există?

PRUDENTUL (Visătorului): Şi cum... ce simţi acuma, cînd nu-i mai vezi?

SCEPTICUL: Are timp să se gîndească la greşeli!

VISĂTORUL: Ce să simt? Parcă aş dormi. Ochii îmi trec în zbor peste lume. Povestesc despre oamenii lui Ad. În inima mea freamătă Universul, chiar dacă sînt lipsit de văz.

SCEPTICUL (agasat): Poezie ieftină. Asta te pierde. Rămîi cu picioarele pe pămînt, băiete!

PRUDENTUL (trage disperat din ţigară): Nu mai înţeleg nimic...

TACITURNUL: Tăceţi... îi aud. Aud valuri şi foşnete de iarbă. Şi paşii lor pe lîngă mine. Se scutură florile, Visătorule, şi unduie marea... Halucinant!

SCEPTICUL (nesigur): Iată cuvîntul! Halucinaţi amîndoi. Cum să vă cred?

VISĂTORUL: (triumfător): Acasă, pe Pămînt, iubesc o fată. O fată cu ochii negri, imenşi, ca ai oamenilor nevăzuţi. Visul adevărat nu se împiedică de nimic.

PRUDENTUL: Nebunie... Hotărît lucru, nu mai am ce căuta aici...

ROB: Comandante, o singură soluţie ne mai rămîne: să plecăm din zonă.

PRUDENTUL: Exact asta am vrut să spun şi eu. (Se bucură.)

VISĂTORUL (încet şi trist): Nu crezi... Şi ţi-e frică.

PRUDENTUL (decis): Am terminat. Rob!
ROB: Ştiu ordinul. Îl aduc la bord pe Taciturn, (Iese.)
PRUDENTUL (admirativ): Straşnică maşină!
ROB (a ajuns la Taciturn): Haide, omule! (Îl ia de mînă.) Te-ai jucat destul. Ordinul comandantului.
TACITURNUL: Unde mă duci? Aici e muzică. Muzica vîntului, a paşilor.
ROB: Care muzică, omule? Eşti bolnav. Toţi sînt bolnavi la bord, în afară de mine şi de comandant.
TACITURNUL (face eforturi să-l înţeleagă, să-l asculte): Nu înţelegi. Eşti robot. Bine, mergem. (Pornesc spre astronavă.)
PRUDENTUL (azvîrle chiştocul ca un scamator): În fine, plecăm!
VISĂTORUL (şi mai posomorît): Va să zică, nu credeţi?
PRUDENTUL (agresiv): Nu-ţi ajunge tot ce s-a întîmplat?
VISĂTORUL (cu deznădejde): Du-te afară atunci! Du-te! Ai să te convingi o dată pentru totdeauna.
SCEPTICUL (care a tăcut, gînditor): Da... E o soluţie afurisit de atrăgătoare. Ce spui, Prudentule?
PRUDENTUL (îngrozit): Cum?!... Cum, şi tu?
SCEPTICUL (Taciturnului, care a intrat cu Rob): Ia zii, Taciturnule, nu te-ai înşelat?
TACITURNUL: Vorbeşti degeaba. Sînt surd.
SCEPTICUL: Trebuie să rîdem la gluma asta[7]
TACITURNUL: Vă ghicesc numai după mişcarea buzelor. Preţul cunoaşterii... Ăsta, sau altul...
PRUDENTUL (copleşit): Scepticule, ce-nseamnă toate astea? Noi mai sîntem întregi şi robotul.
SCEPTICUL: Dacă el e surd, s-ar părea că invizibilii chiar există.
VISĂTORUL: Deci...
SCEPTICUL: Nu te bucura, nu sînt convins. Emit doar o ipoteză.
PRUDENTUL (sever): Atunci e cazul să plecăm cu adevărat. Prin al doilea caz am primit cel mai serios avertisment. Prezenţa noastră nu-i pe placul nălucilor. Ei doresc să plecăm.
VISĂTORUL (categoric): De ce? Fiindcă vrei tu? Nu s-au arătat, dar au luat legătura cu noi.
SCEPTICUL: Tocmai! L-au surzit pe Taciturn care avea cel mai fin auz. Care tace şi face, care nu suportă gălăgia inutilă. Înseamnă că nevăzuţii ne cunosc perfect. Şi ne ştiu şi structura anatomică, pot interveni asupra ei, modificînd-o. Cum au ajuns la această cunoaştere?

VISĂTORUL: Cercetîndu-l pe Ad acum şase luni.

PRUDENTUL: Aberaţii!

VISĂTORUL: Asta denotă că ne sînt superiori în civilizaţie. Implicit că nu ne vor răul. Iar voi n-aveţi încredere în ei.

SCEPTICUL: Nu e exclus să ai dreptate. Tu ai orbit, dar i-ai putut vedea. Taciturnul e surd, dar i-a auzit. Ceva îmi scapă, totuşi, în comportarea lor. S-au adresat organelor voastre celor mai bine dezvoltate, dar le-au şi scos din funcţie.

PRUDENTUL: Ori nu le-au mai putut repune în funcţie. Deci, oricum, contactul cu ei ne dăunează. Să ne întoarcem.

SCEPTICUL: Nu putem pleca nelămuriţi. Trebuie să verific şi eu...

TACITURNUL: Atunci pleacă să te convingi.

SCEPTICUL: Ar trebui să aflu. Altfel...

PRUDENTUL (strigînd): Opreşte-te!... Te laşi convins? De cine? De ce? Ne ajunge cît ştim... Şi eu?

VISĂTORUL (compătimitor): Bietul om!

TACITURNUL: Muzica, muzica aceea!... Cîtă dreptate aveai, Visătorule! (Scepticul iese prin fundul cabinei, apoi apare, echipat cu casca, pe solul planetoidului.)

SCENA 8

PRUDENTUL (în şoaptă): E o psihoză colectivă, Rob! Mă va ajunge oare şi pe mine?

VISĂTORUL: Ce face Scepticul, Prudentule?

PRUDENTUL (dezarmat): A ieşit din navă.

TACITURNUL: Fac prinsoare că şi el îşi va pierde cel mai dezvoltat simţ. Scepticul întîi pipăie şi apoi crede.

VISĂTORUL (zîmbind): Va simţi atingerile necunoscuţilor.

PRUDENTUL: Ascultă. Visătorule! Cu ce greşesc eu? Prudenţa e doar mama înţelepciunii.

VISĂTORUL Depinde de înţelepciune. (Scepticul a ajuns la stîncă.)

SCEPTICUL: Cad în fîntînă!

VISĂTORUL (ironic): Cum asta?... Crezi cu adevărat?

SCEPTICUL: Nu cred. Sînt pe pietre... Dar cad! Şi chiar în fîntînă. De ce mă doare urechea? Absurd! Iar acum simt.

VISĂTORUL: Şi ce simţi?

SCEPTICUL: Vîntul îmi zburleşte părul. E răcoros... Aberaţie! De unde vînt sub cască? O mînă îmi mîngîie fruntea... Ce mînă, m-am prostit?

A cui mînă? Pot să jur că e o femeie... Şi de unde iarbă sub mine cînd piatra asta... Iarbă?...

ROB: Ce să mai aştept ordine? Trebuie să-l aduc la bord. (Iese.)

SCEPTICUL: Iar aici e o ureche, un chip. Îl simt cu degetele, deşi am apucat un colţ de piatră... Fantasmagorie! Totuşi, cum să nu crezi? Ajutor... (Îl vede pe Rob, care a ajuns lîngă el.) Rob! Ajută-mă!

ROB: Haide, omule! (Îl ia de braţ.)

SCEPTICUL: S-a isprăvit. Nu-ţi simt mîna. Mi-am pierdut pipăitul.

ROB: Vă prefaceţi, vă prefaceţi toţi. Nici eu, nici comandantul nu sîntem dispuşi să vă compătimim.

SCEPTICUL: Pămîntul vine peste noi! Ba nu, cerul... Stîncile... (Rob îl ia în spate şi vine spre navă.)

VISĂTORUL: Închide ochii, Scepticule! Te linişteşte.

SCEPTICUL: Teribilă ameţeală!

PRUDENTUL (pe gînduri): Auziţi?...Şi-a pierdut simţul tactil.

TACITURNUL: V-aţi convins?... Ei există, există!

VISĂTORUL: Dar ce sens au toate asta? Pentru că au un sens... La ce bun să rămînem infirmi? Organismul nostru pare întreg şi nu e... Taciturnul ronţăie arahide?

PRUDENTUL: El.

VISĂTORUL: Ştiu eu, acum se gîndeşte. Şi tu, ce te plimbi, Prudentule? Pari neliniştit. (Rob intră cu Scepticul în spate.)

PRUDENTUL: Încet, Rob... Cum te simţi, Scepticule?

SCEPTICUL: E totuşi adevărat! (Rob îl aşază într-un fotoliu şi se retrage în aşteptare.) N-aş fi crezut în ruptul capului!

TACITURNUL: Mda!... Mi se pare... mă auziţi, prieteni? Mi se pare că e rîndul Prudentului.

ROB: Ce vrei să spui? Comandantul nu va intra niciodată în jocul vostru. El e singurul om care a rămas întreg.

PRUDENTUL (după o pauză lungă): Nu, Rob. Am rămas întreg, dar singur. Trebuie să mă conving şi eu.

ROB: Nu foloseşte la nimic, comandante. Doar dacă vrei să le dai o lecţie. Ar merita o lecţie. Se prefac.

PRUDENTUL: E riscant, Rob. Dacă rămîn şi eu infirm, cine va conduce nava pe drumul întoarcerii?

ROB: Ordonă, comandante, şi vom ieşi amîndoi. Noi ne păstrăm mereu puterea de judecată.

TACITURNUL: Ei, Prudentule, ce ai de gînd?

PRUDENTUL: Plec şi eu. Îmi părăsesc prudenţa. De dragul vostru o fac. Pentru a fi egal cu voi.
VISĂTORUL: Nu te obligă nimeni. (Prudentul îşi ia casca şi iese cu Rob; ajunge afara, se suie pe stîncă, aşteaptă încordat.)
ROB: Vezi bine că nu se întîmplă nimic, comandante...
SCEPTICUL: Credeţi că racheta este impenetrabilă pentru ei?
VISĂTORUL: Nu... Trebuia să ieşim însă din navă, invitîndu-i astfel să ia contact cu noi, să acţioneze asuora noastră...
SCEPTICUL: Prin urmare ei ştiu că intervenţiile lor ne aduc...
VISĂTORUL: Da. Probabil ştiu multe despre noi. Ne-au chemat prin Ad, ne aşteptau deci. S-au pregătit pentru întîlnire. (Pauză.)
PRUDENTUL (pe stîncă, trist): Nu se întîmplă nimic.
ROB: Nu-ţi spuneam eu, comandante? Eşti altfel decît ceilalţi, iubeşti adevărul, ai judecata limpede, nu te prefaci...
PRUDENTUL (cu înţelegere tîrzie): Acuma ştiu şi eu, am aflat... Nu-i de ajuns să părăseşti nava. Trebuie să şi doreşti întîlnirea. Eu n-am dorit-o, ei mă ocolesc.
ROB: O simplă neînţelegere, comandante. (Prudentul porneşte spre navă, Rob îl ia de braţ, el se smuceşte violent.)
PRUDENTUL (intrînd în cabină): Nu i-am văzut, nu i-am auzit, nu m-au mîngîiat. Vă înşelaţi în mod cert.
VISĂTORUL: Eşti sigur?
TACITURNUL: Ce spune?
SCEPTICUL: E o greşeală, e precis o greşeală!
PRUDENTUL: Scepticule, îţi confirm îndoielile. Ai dovada, sînt întreg, cu mîinile, cu ochii, cu urechile mele. Tu ce vrei?
SCEPTICUL: Vreau să existe. Noi i-am simţit. Tu eşti întreg, dar singur.
PRUDENTUL: Vă amăgiţi. Pornesc motoarele navei. Pregătiţi-vă!
SCEPTICUL: Aş crede mai degrabă că nu existăm noi...
TACITURNUL: Vine cineva... Aud bine, sînt paşi. Ca aceia din...
PRUDENTUL (crispat): Nebunie colectivă!
ROB: Nebunie colectivă! Comandante, ordonă ce măsuri consideri...
SCEPTICUL (cu ochi strălucitori): O mînă de femeie îmi trece prin păr!
VISĂTORUL (înfiorat): E din nou lumină! Şi văd pe cineva care... O, dar e Ea, Fata din fîntînă... Bun venit, fată din fîntînă! Credeam că nu te mai văd... Ţi se mişcă buzele, spui ceva, dar nu te înţeleg...
TACITURNUL (îşi leagănă capul ca în ritmul unei muzici): Întreabă dacă nu ne sperie infirmitatea. Dar ce e asta infirmitate?
VISĂTORUL (vesel): Îl mîngîie pe Sceptic!

SCEPTICUL: Ce linişte!
TACITURNUL: Să nu ne supărăm că ne-au răpit simţurile. Substanţa din care sînt ei alcătuiţi nu poate fi pusă în evidenţă decît prin acţiuni directe asupra creierului nostru. Experienţa cu Ad...
VISĂTORUL: Cît de frumoasă-i fata din fîntînă!
TACITURNUL: Primul contact ne-a creat senzaţia aceea a căderii. Ei ne-au deconectat o parte din simţuri dar prin canalele astfel deschise ne-au trimis impulsuri cerebrale cu imaginile lumii lor.
SCEPTICUL: Şi e singurul mod de a-i simţi?
TACITURNUL: Fata spune că trebuie să construim aparate complexe pentru a intra în contact cu...
SCEPTICUL: Bine, dar planeta? Planeta e din materie ca a noastră?
TACITURNUL: Pe ea a ajuns odinioară materia lor. Nu intră în nici un fel de reacţie cu planeta, care îi serveşte doar ca suport. Deocamdată, atît... Cum ai spus, fată din fîntînă? Să-l menajăm pe Prudent... E bolnav de neîncredere şi de teamă..
SCEPTICUL: De ce nu mă mai mîngîie?
VISĂTORUL: Chiar vrei să pleci?
TACITURNUL: Trebuie să plece. Ne cheamă stăruitor să revenim.
SCEPTICUL (emoţionat): Adio, fată din fîntînă!
VISĂTORUL: Ba nu! La revedere!... (Orbit:) Ah. Ochii... O explozie de lumină solară... Văd! Văd din nou!
TACITURNUL: Ce ţipi aşa? Vrei să mă asurzeşti?
SCEPTICUL: Va să zică, de acum pot şi eu să pipăi. (Satisfăcut:) Oho! Bine e cînd simţi pe ce lume trăieşti! Prudentule, porneşte racheta!
PRUDENTUL: Rob!
ROB: Aştept ordine, comandante! Era şi timpul! Nebunia colectivă a luat proporţii care...
PRUDENTUL (abia stăpînindu-se): Te duci imediat şi controlezi sistemul de etanşare exterioară
SCEPTICUL (tresărind): Stai, Rob!

ROB (din prag): Nu primesc ordine de la cei care şi-au pierdut raţiunea! (Iese.)

SCEPTICUL: Prudentule, robotul nu ţi-a făcut nimic.

PRUDENTUL: Robotul sînt eu. Mă abandonez pe o planetă pustie... Pe planeta pe care am meritat-o... E cumplit că nu înţeleg. Aş vrea să îndrept ceva şi nu înţeleg de ce nu se mai poate... N-are să se mai poată nicicînd. (Merge la pupitrul de comandă. mînuieşte butoanele. Lumina pîlpîie si se aude cunoscutul zgomot al decolării rachetelor. Pe întunericul care se lasă, eventual în faţa decorului, va cădea o cortină neagră. O lumină firavă se strecoară din culise. în liniştea care urmează, trece prin avanscenă, şovăind, Rob.)

ROB: Comandante! Comandante, unde eşti? Ce ţi-au făcut oamenii tăi? De ce n-ai rămas lîngă mine, comandante?

O VOCE BĂRBĂTEASCĂ (molcomă şi caldă — din culise sau la difuzoarele sălii): Astronava a revenit pe Pămînt, aducînd rezultatele experienţei. Nu ştim numele navei, nici dacă în ea au fost patru cosmonauţi sau numai unul. Dar se crede că au fost patru, şi asta pentru că, spune legenda, ultimul dintre ei, cel care prea tîrziu îşi părăsise prudenţa, odată întors acasă, s-a apucat de o stranie îndeletnicire — săpa fîntîni. Nimeni n-a înţeles vreodată la ce-i foloseau fîntînile. Omul spunea însă mereu că el caută ceva; şi căuta cu adevărat, pînă cînd ajungea la apă. Iar atunci apa fîntînii îi oglindea, inaccesibil, cerul. Întotdeauna cerul, pe care ceilalţi, temerarii, îl cuceriseră definitiv.

Februarie - 1982